

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A szerkesztőség telefonja: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
egész évre 96.— K. negyedévre 24.— K.
félre 48.— K. egy hónapra 8.— K.
Egyes szám ára 30 fillér.

Kiadóhivatal:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A kiadóhivatal telefonja: 305.

Szeged, 1919.

VIII. évfolyam 116. szám.

Péntek, május 23.

A városkormányzó rendeletei.

— Autók rekvirálása és bejelentése. —
Vadászfegyverek tartására is engedély kell. — Lakásrekvirálások katonai célokra. —

Betrix ezredes, városkormányzó a következő rendeleteket intézte a mai napon dr. Somogyi polgármester urhoz.

I. Van szerencsém értesíteni, hogy a magyarországi francia hadsereg, tábornok-főhadvezető rendeletére az összes gépkocsik és motoros kerékpárok, amelyek bármily címen a német birodalmi hadsereg, az osztrák vagy a magyar hadseregtől erednek, teljes felszerelésükkel a Kálvária-utca 11. sz. alatti garage-ba vezetendők.

Az összes járművek helyreszállításával 1919. május 30-a előtt kell végezni. Az átvétellel a fent említett helyszínen egy francia katonatiszt van megbízva.

Mindazon személyek, akik ezen rendeletnek nem tesznek eleget, letartóztatnak és járműveik elkoboztatnak.

Ezen rendelet nem vonatkozik a teherautókra.

II. A magyarországi francia hadsereg tábornok-főhadvezetőjének rendeletére az összes gépkocsik, motoros kerékpárok és teherautókat tulajdonosai járműveiket, melyek sohasem tartoztak a hadsereghez, kötelesek 1919. május 30-a előtt, a Kálvária-utca 11. sz. alatt lévő garage-vezetőségénél bejelenteni.

Egy közlekedési engedély fog ezen bejelentés után kiadni.

Mindazon személyek, akik ezen rendeletnek nem tesznek eleget, letartóztatnak és járműveik elkoboztatnak.

III. A vadászfegyverek, valamint a teljes vadászati szerelvények tartására is külön engedély kiosztása szükséges.

Eddig, ezen irányban tanúsított előzenyiségek arra vezettek, hogy egyes személyeknél egész fegyvertárak találtak, ami határozottan a kiadott rendszabályokba ütközik.

IV. A különös felfogással szemben, melyet jelenleg Szeged város lakossága tanúsít, közlöm az alábbiakat:

Nagyon természetes, hogy a francia és magyar katonai lakásrekvirálásokat nem lehet és nem szabad megakadályozni.

Megjegyzendő még, hogy a francia és magyar katonai parancsnokok egyáltalában nem élnek vissza jogaikkal.

Szeged város kormányzója:

Betrix ezredes, s. k.

Ankét a pénzhiány enyhítéséről.

— Bécsben akarják a fehérhátú bankjegyeket beváltani. —

(Saját tudósítónktól.) A szegedi pénzügyi szakembereket, a bankok igazgatóit, a városi tanácsosokat, az iparkamara és ipartestület megbízottait hívta egybe csütörtök délután 6 órára dr. Somogyi Szilveszter polgármester, aki vázolta előttük a szegedi pénzhiány okait és felvetette azt az eszmét, hogy talán egy jugoszláv banknál kellene a városnak 8—10 milliónyi folyószámlát nyittatni, hogy az elsőrendű élelmicikkeket, amelyeket a megszállott területekről kell beszerezni, ki lehessen fizetni.

Taschler Endre azt kérdezi, nem lehetne-e kieszközölni, hogy a városi pénztárjegyeket a megszállott területeken elfogadják.

Dr. Tonelli Sándor lehetetlennek tartja ennek a keresztülvitelét.

Telbisz György szerint Szegeden a lakosságnál minimum 50—60 millió régi nyomású bankjegy van. Ezeket a bankjegyeket úgy lehetne rejtékhelyükről előcsalni, ha a városi hatóságnál magasabb fórum ezeknek a bankjegyeknek a lebecsülését elrendelné.

Dr. Tonelli Sándor ezt az eszmét sem tartja megfelelőnek.

Balogh Károlynak az a véleménye, hogy a 8—10 milliónyi jugoszláv hitelnek nincs értelme, hiszen Szegeden elsőrendű élelmiszer-cikkekre 1 és fél milliót kell naponta kiadni. Kimutatja, hogy emellett a számitás mellett öt hónap alatt 250 millió fogyott el, dacára annak, hogy a bankok nem adtak ki ennyi pénzt. Szerinte bizonyos, hogy a szükséges összeget az otthon elrejtett pénzből fedezte a lakosság. Proponálja, vonassa vissza a hatóság a bankok működését megbénító rendeleteket és szabadíttassa fel a betéteket.

— Nem tudják a bankok a betéteket kifizetni! — szól közbe valaki. Balogh azonban nem zavartatja magát és így folytatja.

— Ajánlom, hogy az Osztrák-Magyar bank szegedi fiókjának a főnöke utazzon fel Bécsbe és eszközölje ki, hogy a fehérhátú pénzeket és a város 22 milliót kitevő pénztárjegyeit váltsák be régi nyomású bankjegyekkel. Szigorúan meg kell büntetni, aki megkülönböztetést tesz a bankjegyek között és aki nem fogadja el a fehérhátú pénzt, — fejezi be felszólalását.

— A tejcarnok se fogadja el! — mondja valaki.

Somogyi nem hagyja a tejcarnokot:

— De már elfogadják! — mondja.

Balogh Károly is megszólal:

— Muszáj neki elfogadni. A kereskedelmi bank is köteles a textilárúért elfogadni! El kell kobozni az árut, ha válogat a pénzben!

— Nem lehet elkobozni! — replikáz Tonelli.

Balogh nem marad adós és így nyilatkozik:

— Nem lehet a kékhasút kiszivattyúzni!

— Bizonyos esetekben lehet! — így Tonelli.

Most újra Somogyi szólal meg:

— Nem olyan veszélyes a dolog, — mondja.

Balogh Károly: A hatóság nem tehet különbséget!

Dr. Somogyi Szilveszter: Sajnos, élelmickekért kénytelenek vagyunk különbséget tenni. Különben azt se bánom, ha a bank az árut Szabadkára viszi, csak maradjon meg a kékhasú bankó!

Balás Zoltán: Ezt előbb kellett volna meggondolni!

Dr. Somogyi Szilveszter: Talán még helyre lehet hozni a hibát?

Balás Zoltán: És ugyan ki fizeti meg a 200,000 korona költséget, talán a hatóság?

Ezután az incidens után az az eszme merült fel, hogy meg kellene állapítani azokat az elsőrendű élelmicikkeket, amelyekért joga van az eladónak régi nyomású pénzt követelni, de az eszme megbukik a következő két közbeszólás elhangzása után:

Dr. Tonelli Sándor: A gazdasági életben nem lehet erőszakot elkövetni!

Balogh Károly: De a pénzen se!

Wimmer Fülöp az elrejtett régi nyomású bankjegyekről beszél, azután azt fejtegeti, milyen módon lehetne rábírní az embereket arra, hogy pénzüket ismét betegyék a bankba.

Dr. Somogyi Szilveszter azt ajánlja, kérjék fel Betrix ezredest arra, hogy rendeletileg állítsa ismét helyre a bankok forgalmát.

Balás Zoltán: Nem lehet ezt rendelettel elintézni!

Wimmer Fülöp: Csak jobb lehet, ha a rendelet kijön!

Dr. Szeckerke Lajos: Dehogy lesz jobb, hiszen mindenki ki fogja kérni a betétjét és a bankok a pénzhiány miatt nem tudnak fizetni.

Wimmer Fülöp: Ettől fáznak a bankok!

Dr. Szeckerke azt ajánlja, hogy kivétellel segítsenek a pénzhiányon, amely napról-napra türethetlenebb lesz.

Dr. Tonelli Sándor: Nem lehet ezt megakadályozni.

Valaki közbeszól, de csak a textil-szó hallatszik ki a hangzavarból. Olyan zaja van, hogy a saját szavát se hallja az ember. Mindenki egyszerre beszél, minden parlamentáris forma nélkül folyik tovább a tanácskozás és annak van igaza, aki jobban győzi hanggal.

A textil-szóra Balás Zoltán reflektál. Elmondja, hogy ő csak akkor hozzatta el az árut, amikor a polgármester előzőleg engedélyt adott arra, hogy azt csakis réginyomású bankjegyekért értékesíthesse. Sajnálja, hogy többeknek fáj a bank textilárúja, de nem törődik vele, ő korrekten járt el.

Miután kijelentését a polgármester is megerősíti, azt kérdezi Somogyi, lehetne-e a közlekedési bajokon azáltal segíteni, ha az újjvidéki Általános Hitelbanknál tíz milliót kölcsönt eszközölnének ki.

Ismét egyszerre válaszol mindenki:

— Próbálták már? Nincs értelme! Nem adnak! De adnak! Hátha adnak! Nincs pénz! — hallatszik a hangzavar, ami még akkor sem ül el, amikor végül elhatározzák,